

**Informare privind procedura de lucru în cadrul platformei GMOIS pentru perioada
01.05.2019 – 30.09.2019**

Legislație în vigoare :

1. *Ordinul ANRE nr. 52/2019 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cantităților de gaze naturale pe care producătorii au obligația să le vândă cu prioritate pentru asigurarea întregului necesar de consum al clienților casnici și al producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, din producția internă curentă și/sau din depozitele de înmagazinare și de modificare și completare a Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013.*
2. *Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare*

În perioada 01.05.2019 – 30.09.2019 UR va procesa informațiile referitoare la CC, PET, NC în sistemele informatice proprii.

Procesele se vor desfășura după cum urmează :

1. Nominalizări/Renominalizări

Nominalizările/Renominalizările se vor introduce în platforma GMOIS în același fel ca și până în 30.04.2019, respectiv o cantitate totală pe punctele în care s-a rezervat capacitate, ***fără să fie împărțită pe CC, PET, NC.***

2. Notificări, validări tranzacții în PVT

Notificările tranzacțiilor bilaterale în PVT se vor introduce în platforma GMOIS ca și până acum, ***validarea se va face pe total cantitate***, nu defalcat pe CC, PET, NC.

Tranzacțiile desfășurate pe piețele de tranzacționare se vor derula ca și până acum, cu respectarea legislației în vigoare de către fiecare participant la tranzacționare.

Tranzacțiile în PE, pentru ziua următoare și ziua în curs, se vor încheia defalcat pe CC și PET.

Aceste tranzacții se vor încheia pe platforma BRM, operatorul PE desemnat de SNTGN Transgaz SA.

3. Alocările

Procesul de alocare se va desfășura la fel ca și până în data de 30.04.2019.

Pentru punctele SD, ***OSD va alocă o cantitate totală pentru fiecare UR în platforma GMOIS.***

În același timp, OSD va transmite UR și OTS defalcarea cantităților alocate pe CC, PET, NC și aceeași cantitate totală împărțită în cantități măsurate și cantități estimate, conform exemplului din tabelul de mai jos:

Data:						
1	2	3	4	5	6	7
Denumire UR	Total alocat (MWh)	CC (MWh)	PET (MWh)	NC (MWh)	Alocare în baza citirilor zilnice (MWh)	Alocare în baza profilelor de consum (MWh)
UR 1	100	40	10	50	85	7=2-6
UR 2	150	120		30	110	40

Pentru OTS, informațiile vor fi transmise în format excel la adresele de email: aurora.roman@transgaz.ro, dan.mija@transgaz.ro, viorica.negru@transgaz.ro, maria.crisan@transgaz.ro, cristina.puflea@transgaz.ro.

În cazul în care un UR are rezervare de capacitate pe un punct de ieșire OSD / CD, cantitățile nealocate vor fi încărcate zilnic de către OTS, conform contractului de zi, în baza informațiilor primite de la OSD / CD în ziua D+1, pentru ziua D, până la ora 13:30.

4. Calcul dezechilibru UR

Harta orară a proceselor pentru calculul dezechilibrului pentru ziua D :

1	D 14:00-14:30	Calcul dezechilibre total pentru D-1 și punerea la dispoziția UR, prin intermediul platformei, a dezechilibrelor în vederea defalcării pe tipuri CC, PET, NC
2	D 14:30 - D+1, 07:00	UR defalcă dezechilibrul total pe tipuri CC, PET, NC
3	D+1, 07:00-13:30	Procesare și transmitere dezechilibre inițiale de tip CC și PET la PE
4	D+1, 14:30-17:00	Sesiune de tranzacționare a dezechilibrelor zilnice inițiale aferente D-1 pe PE
5	D+1, 17:15	Transmitere de către PE a tranzacțiilor
6	D+1, 17:30	Întreținere prețuri până la 17:30
7	D+1, 17:30 - 17:40	Calcul dezechilibre zilnice finale

Descrierea pașilor:

Pasul 1

Calcul dezechilibre totale pentru D-1 și punerea la dispoziția UR, prin intermediul platformei, a dezechilibrelor în vederea defalcării pe tipuri CC, PET, NC

OTS va calcula dezechilibrul total al UR după formula:

$$\text{Dezechilibru UR} = \text{Alocare intrare} - \text{Alocare ieșire} + \text{Tranzacții PVTcumpărare} - \text{Tranzacții PVTvânzare}$$

Tranzacțiile PVT vânzare și cumpărare sunt calculate ca și tranzacții:

- Tranzacții bilaterale introduse direct în GMOIS de către UR
- Tranzacții încheiate pentru ziua următoare și ziua în curs pe piețele centralizate (BRM și OPCOM)
- Tranzacții încheiate pentru ziua următoare și ziua în curs pentru gazele cu destinație CC și PET încheiate pe PE operată de BRM în numele OTS

Pasul 2

UR defalcă dezechilibrul total pe tipuri CC, PET, NC

OTS pune la dispoziția UR o aplicație pentru împărțirea dezechilibrului total în cele 3 categorii CC, PET, NC, conform procedurii de utilizare a aplicației care va fi disponibilă în platforma GMOIS începând cu 01.05.2019.

Această aplicație va putea fi utilizată în perioada D ora 14.30 – D+1 ora - 07.00 pentru împărțirea dezechilibrelor aferente zilei D-1.

Împărțirea pe cele trei categorii se face astfel:

- se introduce dezechilibru CC și / sau dezechilibru PET
- diferența dintre suma celor două dezechilibre și total se va aloca automat pe dezechilibru NC.

Este posibilă introducerea unor cantități de semn contrar a dezechilibrului total, cu validarea dezechilibrului CC sau PET după cum urmează:

- dacă dezechilibrul introdus este excedent, cantitatea introdusă nu poate depăși alocare intrare plus PVT cumpărare
- dacă dezechilibrul introdus este deficit, cantitatea introdusă nu poate depăși alocare ieșire plus PVT vânzare

Pasul 3

Procesare și transmitere dezechilibre inițiale de tip CC și PET la PE

OTS va transmite dezechilibrele CC și PET rezultate la Pasul 2 aferente zilei gazifere D-1, la piața de echilibrare.

Pasul 4

Sesiune de tranzacționare a dezechilibrelor zilnice inițiale aferente D-1 pe PE

UR pot încheia tranzacții pentru diminuarea/eliminarea acestor dezechilibre.

Pasul 5

Transmitere de către PE a tranzacțiilor

Tranzacțiile încheiate pe platforma de echilibrare se transmit direct în platforma GMOIS .

Aceste tranzacții se vor încheia doar în limita și în sensul dezechilibrului UR-ului folosind cele doua produse CC și PET disponibile pe PE.

Pasul 6

Întreținere prețuri până la 17:30

Până la ora 17.30 a zilei D+1, OTS va întreține prețurile aferente dezechilibrelor pe cele trei categorii CC, PET, NC aplicabile zilei gaziere D-1.

PMP aferent tranzacțiilor cu gaze naturale din producția internă aferente CC și PET se va calcula ținând cont de tranzacțiile derulate pe piața de echilibrare, în următoarea ordine de prioritate:

- a) În cursul zilei de livrare, dacă nu există
- b) Pentru ziua următoare celei de livrare, dacă nu există
- c) Dezechilibrul zilnic inițial.

Pentru PMP aferent NC nu se aplica prevederile literei c) - art.102¹.

Pasul 7

Calcul dezechilibre zilnice finale

Procesul de calcul de la ora 17.30 va stabili valoarea dezechilibrelor pe cele 3 categorii CC,PET și NC, iar datele vor fi disponibile în rapoartele GMOIS începând cu ora 17.40.

Dezechilibrele zilnice finale nu vor fi influențate de modificările survenite în baza alocărilor finale. Dezechilibrele înregistrate de NC nu se tranzacționează pe PE. În cazul dezechilibrelor de tip NC, dezechilibrul zilnic inițial devine dezechilibru zilnic final.

Pentru echilibrarea consumului NC, UR pot apela la tranzacționarea pe piețele centralizate din Romania a produselor standardizate pe termen scurt, ca și în prezent.

În condițiile în care UR nu respectă prevederile legale referitoare la schimbul de informații, OTS va notifica UR referitor la acesta nerespectare și va aduce acest fapt la cunoștința ANRE.

Descrierea modului de împărțire pe tipuri a dezechilibrului zilnic inițial de către UR-i în platforma GMOIS

În portalul GMOIS, fiecare UR va împărți dezechilibrul zilnic înregistrat pe consumatori casnici, PET și clienți finali non casnici, cu excepția PET.

Pentru a efectua împărțirea, fiecare UR intră pe meniul **UR ->Utilizator Extern->Dezechilibre->Împărțirea dezechilibrului zilnic**.

În fereastra care apare se va selecta data pentru care se împarte dezechilibrul și se apasă butonul „Împarte dezechilibru”. Există restricție de timp pentru introducerea valorilor: doar în intervalul 14:30 D – 07:00 D+1 pentru ziua D-1.

În urma acționării butonului, apare ecranul de mai jos:

În primul câmp e **suma alocărilor pe intrare + PVT cumpărare din ziua D-1, pentru UR-ul în cauza**. În câmpul al doilea e **suma alocărilor pe ieșire + PVT vânzare din ziua D-1, pentru UR-ul în cauza**.

În câmpul “Dezechilibru zilnic total” e afișat dezechilibrul ce trebuie împărțit. Fiecare UR va completa câmpul “Dezechilibru pe clienți casnici” și “Dezechilibru pe clienți PET”, urmând ca

programul să calculeze automat la apăsarea tastei Enter sau la Salvare cantitatea din “**Dezechilibru pe clienți non-casnici**”.

Se introduc valori în ambele sensuri de dezechilibre astfel încât, dacă valoare totală este excedent, pot exista componente și de deficit sau invers;

Fiecare cantitate introdusa se va verifica astfel:

- dacă valoarea introdusă reprezintă un dezechilibru de tip excedent, acesta nu poate să fie mai mare decât alocare intrare + PVT cumpărare
- dacă valoarea introdusa reprezintă un dezechilibru de tip deficit, acesta nu poate să fie mai mare decât alocare ieșire + PVT vânzare

La finalul împărțirii, UR-ul va apăsa butonul **Salvare** pentru a stoca datele în baza de date.